

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 27.2.2026 hyväksynyt seuraavan malminetsintäluvan jatkoaikaa ja täytäntöönpanoa muutoksenhausta huolimatta koskevan hakemuksen:

Hakija:	Sakumpu Exploration Oy
Lupatunnus ja nimi:	ML2017:0034, Mesi
Alueen sijainti ja koko:	Kittilä, 1245,37 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Kuulutettu 27.2.2026

Pidetään nähtävänä 7.4.2026 asti.

Sakumpu Exploration Oy
Hatanpään valtatie 13
33100 Tampere

PÄÄTÖS MALMINETSINTÄLUVAN VOIMASSAOLOAJAN JATKAMISESTA JA SITÄ KOSKEVA MÄÄRÄYS TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Hakija: Sakumpu Exploration Oy
2632092-6
Helsinki

Yhteystiedot: Hatanpään valtatie 13
33100 Tampere

Lisätietoja antaa:
Jens Rönngvist
jens@valkea.ca
050 337 7116

Alueen nimi: Mesi
Alueen sijainti: Kittilä

Jatkoaikahakemus on tullut vireille 9.9.2025. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n, 61 §:n ja 169 §:n vaatimukset. Hakemuksen lupatunnus on ML2017:0034 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 9.9.2025.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla jatkoaikaa Sakumpu Exploration Oy:n malminetsintäluvalle nimeltä "Mesi" lupatunnuksella ML2017:0034.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintäluvapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintäluva ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään kolme (3) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakija on hakenut malminetsintälupaa kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaisesti. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Kaivosviranomainen voi kuitenkin kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla antaa päätöksen täytäntöönpanomääräyksen perustellusta syystä hakijan pyynnöstä, jolloin luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta. Päätöksen lainvoimaisuus tulee tarkistaa luvassa mainitulta hallinto-oikeudelta valitusajan päättymisen jälkeen.

Sakumpu Exploration Oy on 9.9.2025 hakenut päätöksen täytäntöönpanomääräystä kaivoslain 169 §:n mukaisesti ja perustellut hakemuksessaan täytäntöönpanomääräyksen tarpeen.

Tukes määrää kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla, että tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 1 kuvattuihin yksilöityihin toimenpiteisiin 1–2 voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Toimenpiteet olivat sallittuja myös aikaisemmin voimassa olleessa luvassa. Lupamääräyksessä 1 kohdan 3 kuvattuihin yksilöityihin toimenpiteisiin (tutkimuskaivannot ja tutkimusojat) voidaan ryhtyä vasta, kun on varmistuttu, ettei lupapäätöksestä ole valitettu ja lupapäätös on saanut lainvoiman.

Tutkimustoimenpiteet (lupamääräys 1 kohdat 1–3) voidaan kuitenkin aloittaa vasta, kun malminetsintäluvan ML2017:0034 jatkoaikapäätöksessä määrätty vakuus on asetettu, ja muut edellytetyt velvoitteet on suoritettu. Vakuus asetetaan kaivoslain 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden suorittamista sekä 103 §:ssa tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista varten, sekä 169 §:ssä mainittujen niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa. Toimet on suoritettava tässä malminetsintäluvan jatkoaikapäätöksessä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Luvanhaltija voi tämän lisäksi ryhtyä myös sellaisiin malminetsintätutkimuksiin, joihin ei kaivoslain (621/2011) 7 ja 9 §:n nojalla vaadita malminetsintälupaa.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että malminetsintätöitä suorittava henkilöstö ja urakoitsijat ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 1245,37 ha

Alueen nimi: Mesi

Sijainti: Kittilä

Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1). Lupa-alueesta on rajattu pois tiedossa olevat esteet. Malminetsintää ei saa suorittaa tällä luvalla, eikä jokamiehenoikeudella 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta, yksityistä pihapiiriä tai erityiseen tarkoitukseen otetuilla alueilla. Jokaisenoikeuksiin kuuluvalla liikkumisella ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai häiriötä muille ihmisille tai luonnolle.

Alueesta tarkemmin

Malminetsintälupa-alueella ei sijaitse suojelualueita, suojeluohjelma-alueita tai valtakunnallisesti merkittäviä tai suojeltuja maisema-alueita. Alueella on voimassa Tunturi-Lapin maakuntakaava, jossa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Alueella ei ole yleiskaavaa eikä asemakaavaa. Alueella kulkee moottorikelkkareitti. Kartta- ja ilmakuvatarkastelun pohjalta alueella harjoitetaan metsätaloutta (hakkuuaukeat) sekä suuri osa lupa-alueesta on suomaata.

Otaksuma mineraaleista

Alueen geologiseen malmipotentialiin sekä hakijan suorittamiin tutkimuksiin ja tuloksiin perustuen hakija otaksuu alueella olevan seuraavia kaivosmineraaleja: kulta (Au), kupari (Cu).

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)**1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista**

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)
3. Tutkimuskaivannot ja tutkimusojat

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehty aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvastuusta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimuksista ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilla. Kunkin kalenterivuoden tutkimuksista ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja VNa kaivostoiminnasta (1123/2025) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on lisäksi tehtävä erityisellä poronhoitoalueella asianomaiselle Kuivasalmen paliskunnalle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilla.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (1123/2025), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa lupamääräyksessä 1 kohdassa 1 ja 3 sallituilla menetelmillä,

ei synny kaivannaisjätettä. Mikäli kaivannaisjätettä syntyy lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainitussa kallioperänäytteenotossa kairaamalla, malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä ja käsittelemisestä. Maanpinnalle nouseva hienojakoinen paikallinen kiviaines eli kairaussoija on kaivoslain 13 §:ssä tarkoitettua kaivannaisjätettä. Hakija on toimittanut kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman, jossa on kuvattu taloudellisesti ja teknisesti parhain tapa käsitellä kohteilla mahdollisesti syntyvä kairaussoija. Kaivosviranomaisen katsoo lupahakemuksen mukaisen kairaustoiminnan olevan määrältään alkuvaiheen tutkimuskairausta eikä malminetsintähankkeiden loppuvaiheen inventointiluonteista kairausta. Lupamääräyksessä 8 ja 9 on määrätty tarkemmin, kuinka tulee toimia luonnonsuojelulaissa tarkoitetuilla erityisesti suojeltavilla kohteilla tai jos alueelle sijoittuu pohjavesialueita, tai jos kairaussoijaa nousee maanpinnalle normaalista poikkeavasti merkittäviä määriä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (1123/2025) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintä-alueeseen kuuluvien **kiinteistöjen omistajille** (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §), ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on lisäksi tehtävä poronhoitolaissa säädetyllä erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella (*erityinen poronhoitoalue*) asianomaiselle Kuivasalmen paliskunnalle.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava kaikista poikkeustilanteista, jotka saattavat vaatia toimenpiteitä maastossa aina Tukesille, ja poikkeustilanteen luonne huomioiden asianosaisille viranomaisille sekä mahdolliselle kiinteistön omistajalle.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- toimivaltaiselle Lupa- ja valvontavirastolle,
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle vastuumuseolle (Lapin maakuntamuseo).

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (1123/2025) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomaisen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2017:0034 alueella. Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintä lupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51 §, 67 §). Otettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, etteivät luvassa sallittavat malminetsintätoimet nykyisen aluerajauksen sisällä estä tai vaikeuta olennaisesti muita alueeseen kohdistuvia käyttötarpeita, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa **ML2017:0034** määrätään lupakohtainen **3500 euron** suuruinen

vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamisesta, 169 §:ssä mainittujen niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritettun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomainen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätyneet määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofyysiset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto tai tutkimusojat eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvanhaltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomainen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömiin liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaus-toimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Tässä luvassa sallitaan kairausapuvälineiden käyttö, mikäli niitä tarvitaan tutkimustoiminnalle tarpeellisen kallioperänäytteen saamiseksi. Mikäli kairauksessa käytetään apuvälineitä, on käytettävä sellaisia apuvälineitä, joiden käytöstä ei aiheudu ympäristönsuojelulaissa säädetyn pohjaveden pilaamiskiellon vastaista seurausta (527/2014, 17§).

Malminetsintäluvun haltijan on varmistettava, että mahdolliset ennalta odottamattomat vuodot tutkimustoiminnanaikaisessa koneellisessa näytteenotossa hallitaan käyttämällä koneeseen integroituja ja riittäväksi mitoitettuja valumakaukaloita. Luvanhaltijan tulee kyetä myös

tarvittaessa torjumaan öljyvuoto viipymättä imeytysaineilla. Kairauksen päätyttyä on tulpattava kairareiät aina teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20 metrin pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Tukesilla on ollut lupaharkinnan tukena useita kymmeniä erilaisia ympäristöselvityksiä ja luontotutkimuksia. Pelkästään malminetsinnässä käytettävään kairausveteen liittyviä tutkimuksia on tehty yli 10 kappaletta vuosina 2011–2024. Kaikkia tutkimuksia yhdistää se, että niiden johtopäätöksissä on päädytty samankaltaisiin tuloksiin, eli siihen että kalliooperäkairaus ei aiheuta merkittäviä vaikutuksia vesien laatuun. Kaikki kairauksessa mahdollisesti käytettävät apuaineet tulee olla rekisteröitynä Euroopan kemikaaliviraston (ECHA) rekisteriin (REACH), ja ne on hyväksytty käyttötarkoituksensa mukaisesti käytettäväksi EU:n alueella. Mitkään näiden kemikaalien ainesosista eivät saa olla myrkyllisiä tai biokertyviä. Malminetsinnän ympäristövaikutuksia on tämän lisäksi selvitetty useissa Natura vaikutustenarvioinneissa, jotka ovat käsittäneet laajan joukon maastossa tehtyjä kartoituksia ja kasvi- ja vesivaikutusseurantoja. Vuosien 2011–2024 aikana luontoselvityksiin on käytetty useita kymmeniä miljoonia euroja. Edellä mainittujen tutkimusten ja selvitysten lisäksi Tukes valvoo itse maastossa vuosittain yksittäisiä tutkimuskohteita riskiperusteisesti noin 25–30 kohdetta vuodessa. Kairakoneen käytössä ollaan siirtymässä hydraulikan sijasta mm. käyttämään sähkömoottoreita, eikä kairaustyössä tarvita muutoinkaan öljyä, vaan jäähdytys tehdään puhtaalla vedellä. Tällöin vaikutukset maankamaraan ja vesiin on minimaaliset. Kairakone tekee työnsä paikallaan, jolloin mahdolliset bioöljyvuodot on helppo havaita heti ja korjata tilanne. Kairakoneesta voi vuotaa pahimmassakin tapauksessa vain muutamia desilitroja bioöljyä. Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintä lupa-alueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintä alue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) valvoo luonnonsuojelulain säännösten noudattamista ja käyttää luonnonsuojelun yleisen edun puhevaltaa. Malminetsintälupahakemuksesta on pyydetty lausunto asiassa Lapin ELY-keskukselta erityisesti lupahakemuksen kannalta **merkityksellisten** luonnonsuojelu- ja ympäristönäkökohtien **selvittämiseksi**. Luonnonsuojelulain 9/2023 117 §:ssä on kuvattu Suomen luonnon monimuotoisuutta ja siihen vaikuttavia toimintoja koskevista tiedoista koostuva tietojärjestelmä. Ympäristöministeriö, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Metsähallitus, Suomen ympäristökeskus ja Luonnontieteellinen keskusmuseo ovat kukin luonnonsuojelun tietojärjestelmän rekisterinpitäjiä järjestelmään tallentamiensa tietojen osalta. Ympäristöministeriö vastaa luonnonsuojelun tietojärjestelmän sisällöllisestä ja toiminnallisesta kehittämisestä yhteistyössä ylläpitäjien kanssa.

Luonnonsuojelun tietojärjestelmä koostuu tiedoista, jotka tallennetaan tai on tallennettu

ympäristöministeriön, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, Metsähallituksen, Suomen ympäristökeskuksen ja Luonnontieteellisen keskusmuseon (*ylläpitäjät*) ylläpitämiin tietojärjestelmiin, rekistereihin ja asianhallintajärjestelmiin. Viranomaisportaali tarjoaa lajitietoa viranomaistehtävissään tarvitseville suoran pääsyn kaikkeen tarkkaan lajitietoon, myös siihen, joka avoimessa Laji.fi-portaalissa on karkeistettu tai piilotettu luonnonsuojelullisista syistä. Viranomaisportaalissa on sensitiivistä tietoa uhanalaisista eläin- tai kasvilajeista tai arvokkaiden luonnonalueiden suojelusta, eikä niitä voi kirjata päätökseen.

Kaivosviranomaisen on myös itse tarkistanut lupa-alueen tiedot Laji.fi viranomaisportaalista, ja käyttänyt olemassa olevaa tietoa lupaharkinnassaan arvioidessaan malminetsintäluvahakemuksessa kuvattujen toimenpiteiden vaikutuksia merkityksellisiin luonnonsuojelu- ja ympäristönäkökohtiin.

Hakemuksessa suunnitellulla malminetsinnällä, huomioitaessa sen toiminnan laatu ja laajuus, ei ole merkittäviä vaikutuksia luonnonolosuhteisiin ja ympäristöön. Tutkimusalue on metsäta- lousmaata, jossa on harjoitettu tehokasta metsänhoitoa ja -hakkuita. Luvanhakija on kuvannut toimiansa vaikutuksia hakemuksessa, sekä siihen liitettyssä kaivannaisjätehuoltosuunnitel- massa. Tukes on selvittänyt ennen päätöksen antamista alueen luonnonolosuhteita mm. ilma- kuvista, olemassa olevan tiedon ja hakemukseen saatujen lausuntojen pohjalta. Tukes on tul- lut siihen johtopäätökseen, että suunnitelluilla tutkimuksilla ei aiheuta haittaa ihmisten tervey- delle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, mer- kittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olen- naista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai mitään muuta merkittävää va- hingollista ympäristövaikutusta.

Tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät on kirjattu lupamääräykseen 1. Salli- tuilla malminetsintämenetelmillä ei vaikeuteta oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista, ei ai- heuteta olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle eikä merkittävää maisemallista haittaa. Sallituilla tutkimustoimilla ei myöskään aiheuteta merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää mai- semallista haittaa tai muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta, kun tutkimukset suoritetaan päätöksessä sallituilla menetelmillä sallittuina ajankohtina. Lupamääräyksen 1 kohdassa 2 mainittua koneellisesti tehtävää maa- ja kallioperänäytteenottoa ei kuitenkaan saa suorittaa vesistön päältä. Mikäli malminetsintätutkimukset edellyttävät kairausta vesistön päältä, tulee sitä varten hakea luvan muuttamista kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaisesti.

Tällä malminetsintäluvalla ei ole tarkoituksena tehdä koelouhintaa taikka laajuudeltaan tai vai- kutuksiltaan sitä vastaavia toimenpiteitä, eikä toimintaa myöskään ole suunniteltu asema- kaava-alueelle. Sallittujen, kohteella hetkellisesti suoritettavien tutkimustoimien ei voida myös- kään katsoa häiritsevän merkittävästi Suomen pesimälintuja, jotka ovat suurelta osin luonnon- suojelulailla rauhoitettuja. Suomessa seurataan lajien uhanalaisuutta, ja lajien uhanalaisuusti- lanteen voi tarkastaa Punaisen kirjan verkkopalvelussa (YM & SYKE, 2019), joka löytyy osoit- teesta <https://punainenkirja.laji.fi>. Kirjassa on mainittu myös aina uhanalaisuuteen johtaneet syyt ja uhkatekijät tulevaisuudessa. Tässä luvassa sallittuja malminetsintämenetelmiä ei mai- nita kirjassa syiksi tai tulevaisuuden uhkatekijöiksi.

Luvansaajan on huolehdittava tutkimustoiminnassaan, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiin- toainesta pintavesiin. Mikäli kairaussoijaa nousee kairauskohteella maanpinnalle merkittä- västi, tulee se kerätä pois maastosta. Alueelta tunnetaan myös metsälain 10 §:ssä mainittuja kohteita, jotka tulee huomioida tutkimustoiminnassa. Mikäli lupa-alueella esiintyy luonnontilai- sia tai luonnontilaisten kaltaisia lähteitä niiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty ja niiden läheisyydessä toimimiseen on jätettävä riittävä suojaetäisyys. Purouomien luonnontilaa ei saa vaarantaa.

Pitkäaikaisesta seurannasta saatujen tutkimustulosten mukaan malminetsinnällä ei ole mer- kittäviä vaikutuksia pohja- tai pintavesiin. Malminetsinnän vaikutuksia mm. pohjaveteen on seurattu jo kymmeniä vuosia alueilla, joilla on poikkeuksellisia luontoarvoja, esim. raporteissa,

jotka liittyvät Viiankiaapa- ja Mustiaapa- Kaattasjärvi -Natura-arviointeihin. Tutkimustulosten mukaan veden laadussa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia aiempaan verrattuna. Kaivosviranomaisen ei näe tarpeelliseksi määrätä yksityisten talousvesikaivojen tarkkailua 500 metrin säteellä lupa-alueen koneellisen näytteenoton kohteista talousvesikaivojen veden laadun ja pinnan osalta.

Tukesin selvitysten perusteella malminetsintä lupa-alueelle sijoittuu osittain suuren petolinnun pesäreviiri. Laji.fi-tietokannan viranomaisportaalissa ovat näkyvissä tiedossa olevat suuren petolinnun säännöllisessä käytössä olevat pesät, soveltuuko pesä kuntonsa puolesta pesintään sekä koska niissä on viimeksi pesitty. Luonnonsuojelulain 73 § suojelee suurten petolintujen pesäpuita ja pesimärauhaa.

Suurta petolintua ei saa häiritä, kun pesä on asuttu. Petolinnun tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymisaikana **15.4–15.9** (häiriövyöhyke on n.500–1000 metriä pesästä oleva säteinen ympyrä asutun pesintäpaikan ympärillä, maaston avoimuuden ja muodon mukaisesti), on kielletty lupamääräyksessä 1 sallituilla tutkimustoimilla.

Suuren petolinnun pesäpuu, jossa oleva pesä on säännöllisessä käytössä ja selvästi nähtävissä, on rauhoitettu. Tiedossa olevan pesäpuun ympärille tulee jättää lisäksi suoja-alue n. 150 m, jolta ei saa kaataa tai vahingoittaa merkittävästi tutkimusten yhteydessä puita. Pesäpuun suoja-alueen lähiympäristö tulee pyrkiä säilyttämään luonnontilaisena niin, että myöhempien tuulenkaatojen riski pienenee.

Mikäli tässä malminetsintäluvassa sallitut koneelliset tutkimustoimet on mahdollista tehdä ainoastaan talviaikana tai muusta perustellusta syystä tutkimuksia on tehtävä suuren petolinnun rauhoitusaikana, luvanhaltijan tulee todisteellisesti selvittää, onko pesä suuren petolinnun suotuisan suojelutason kannalta merkityksellinen ja pesintä on aloitettu pesässä, jonka rauhoitusalue ulottuu tutkimusalueelle. Selvitys tulee suorittaa niin ettei siitä aiheudu luonnonsuojelulaissa kiellettyä seurausta. Mikäli pesää aiotaan tarkkailla kameroilla, tulee maanomistajalta hankkia lupa kameran asentamiseen sekä esittää siitä toimintasuunnitelma. Muutoin suuren petolinnun pesintätilanteen selvittämiseen tulee käyttää luonnontieteellisiä tutkimuspalveluja tarjoavaa ammattilaista. Mikäli pesän kunnostusta, koristelua tai munintaa ei ole tapahtunut 15.3.–15.4, voidaan suojavyöhykkeestä luopua.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaisesti rauhoitettujen yksilöiden tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty. Luvanhaltijan on tarkistettava ajankohtaiset pesimätiedot muutosten varalta, ennen koneellisiin tutkimustoiimiin ryhtymistä. Rauhoitusmääräyksistä poikkeamista koskevissa asioissa toimivaltainen lupaviranomainen on Varsinais-Suomen ELY-keskus.

Tätä ohjetta noudattamalla malminetsintää voidaan toteuttaa niin, että luonnonsuojelulain 73 §:n mukaiset rauhoitussäännökset tulevat huomioiduiksi ja pesintärauhaa häiritsevät tekijät voidaan riittävästi ehkäistä ja lupamääräys on siten riittävä suuren petolinnun osalta suotuisan suojelutason ja heikentämiskiellon kannalta kokonaisuutena arvioituna.

Lupa-alueella on uhanalaisia lettotyyppejä. Lisäksi lupa-alueella voi olla tulvaniittyjä (äärimmäisen uhanalainen luontotyyppi, CR) ja tulvametsiä (silmällä pidettävä, NT). Lupamääräyksen 1 kohdassa 3 on sallittu myös 3 tutkimuskaivannot ja tutkimusojat, mutta suoluonto- tai uhanalaisilla luontotyypeillä ei sallita tutkimuskaivantoja tai tutkimusojia. Mahdolliset kallioperäkairaukset on suoritettava suoalueilla ja mahdollisilla tulvaniittyalueilla ainoastaan lumipeitteisenä aikana maaperän ollessa roudassa, jolloin vaikutukset luontotyypeihin eivät ole merkittäviä, lisäksi kallioperäkairauksessa on käytettävä soijan talteenottoa ja soijan loppukäsittely on hoidettava asianmukaisesti. Tässä luvassa sallitut malminetsintämenetelmät eivät ole uhkatekijä tai ollut uhanalaistumisen syy luontotyypeille. Mahdollisiin rauhoitettuihin kasvilajeihin

tulee lisäksi jättää n.20m suojavyöhyke. Maastotöiden suunnittelua varten lajien esiintymispaiikat voi tarkistaa Lajitietokeskuksen avoimesta Laji.fi -palvelusta (<https://laji.fi/>). Mahdollisen esiintymän laajuuden voi tarkistaa Lupa- ja valvontaviranomaiselta.

Lupa-alueella on kiiltosirppisammaleen (silmällä pidettävä, rauhoitettu (LSA 1066/2023), luontodirektiivin laji (liite II)) esiintymiä. Tämä tulee huomioida tutkimustoiminnassa siten, ettei toiminta vahingoita tai vaaranna niiden esiintymiä. Rauhoitettujen lajien esiintymiin tulee jättää n. 20 m suojavyöhyke.

Alueella olevat Loukinen, Kapsajoki ja näiden sivupurot ovat potentiaalisia raakkuvesiä. Tutkimusajatuksissa on pidettävä 45m suojavyöhyke kyseessä oleviin virtavesiin. Kallioperäkairaus-ten ollessa kyseessä suojavyöhykkeellä on käytettävä soijan talteenottoa ja suljettua vesikiertoa. Koneellisessa näytteenotossa kyseiset virtavedet on ylitettävässä käytettävä olemassa olevia siltoja, tilapäisiä siltoja tai kierrettävä kuivaa maata pitkin.

Lisäksi alueella olevat Loukinen ja Kapsajoki ovat todennäköisiä saukon elinympäristöjä. Tutkimustoiminta on suoritettava siten, ettei tapahdu lajin heikentämistä tai häviämistä eikä lajin elinympäristön heikentämistä tai tuhoutumista.

Alueeseen kohdistuu maastoliikennelain mukainen moottorikelkkareitti sekä alueella on retkeilyreittejä (Kapsajoen melontareitti). Malminetsintä ei saa aiheuttaa vaaraa, haittaa tai vahinkoa moottorikelkkareitin ja retkeilyreittien käytölle ja kunnolle.

Luvan hakija esittää kallioperäkairaus-ten tutkimussuunnitelmassa 45m suojavyöhykettä vesistöihin nähden. Mikäli kallioperäkairausta suoritetaan alle 45m etäisyydellä vesistöistä, hakija käyttää kallioperäkairauksessa suljettua vedenkiertoa sekä soijan talteenottoa. Tämän hakijan omaehtoisen toimenpiteen lupaviranomainen asettaa lupamääräyksenä noudatettavaksi.

Perustelut: Suurten petolintujen pesintää on seurattu ja tilastoitu Suomessa vuodesta maakotkan osalta 1971 alkaen ja merikotkan osalta 1977 alkaen. Seurannassa ovat olleet tunnetut reviirit, tarkistettut reviirit, parit ja onnistuneet pesinnät. Maakotkan levinneisyys on edelleen selvästi pohjoinen, noin 90 prosenttia tunnetuista maakotkan reviireistä sijaitsee poronhoitoalueella, missä tehdään myös aktiivisinta malminetsintää Suomessa. Kun tilastoista verrataan alueita, joilla tässä luvassa sallitun kaltaista malminetsintää on suoritettu useita kymmeniä vuosia (Kittilä ja Sodankylä) alueisiin, joilla koneellista malminetsintää ei käytännössä ole tehty ollenkaan (Inari), voidaan tilastojen pohjalta todeta, että esimerkiksi maakotkalla on onnistuneita pesintöjä prosentuaalisesti yhtä paljon riippumatta siitä, onko alueella tehty malminetsintää vai ei. Eliömaantieteellisille alueille KiL ja InL sijoittuu lähes saman verran tunnettuja reviirejä, mutta malminetsinnän aktiivisuudella ei ole korrelaatiota suurten petolintujen pesinnän onnistumiseen. Malminetsinnässä on noudatettu n.1000 metrin suojavyöhykettä tiedossa olevaan pesään. Tämä suojavyöhyke on katsottu riittäväksi myös metsätaloudessa. Varovaisuusperiaatetta noudattaen Tukes määrää noudatettavaksi suurten petolintujen pesimärauhan, ellei asiaan saadun selvityksen perusteella voida todeta, että tiedossa oleva pesä ei sovellu pesintään tai todisteellisesti ole osoitettu, ettei pesintää ole aloitettu kuluvana vuonna.

Lisätietoja lupa-alueen tilanteesta saa Tukesilta.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen ja tarvittaessa päivittää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa Tukesille. Tämä koskee esimerkiksi tilannetta, jossa tutkimusluonteinen kallioperäkairaus muuttuu luonteeltaan ja määrältään kohteellisesti

tiheämmin tehtäväksi inventointikairaukseksi. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Lupa- ja valvontaviranomaiselle ja Lapin maakuntamuseolle. Lähtökohtaisesti luvanhaltijalla ei ole kaivoslaissa asetettua yleistä inventointivelvollisuutta kasvillisuus- tai luontokartoituksille varovaisuusperiaate huomioiden, eikä sellaista edellytetä muiltakaan samankaltaisia vaikutuksia aiheuttavilta maankäyttömuodoilta suojelualueiden ulkopuolella.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 § ja 69 §, VNa (1123/2025) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkopaikkoja ja olemassa olevia uria käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee ensisijaisesti välttää sulanmaan aikana. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäätynyt. Tutkimusmontut ja kuopat tulee merkitä huomiokepein sekä luiskata loiva reunaisiksi päistään niiden ollessa auki ja sisältävän putoamisvaaran. Tutkimusten päätyttyä tutkimusmontut, -kuopat ja -ojat on täytettävä ja maisemoitava. Lisäksi tulee huomioida Metsähallituksen metsätieverkostoon liittyen niiden käyttö ja kunto etenkin keliirikkoaikaan sekä kovilla sa-teilla.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 §:ään. Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa
- 6) muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankohdasta

Alueella on ollut voimassa kaivoslain (621/2011) mukainen malminetsintälupa ML2017:0034 neljä (4) vuotta. Tämä päätös jatkaa malminetsintäluvan voimassaoloa kolme (3) vuotta (lupavuodet viisi (5), kuusi (6) ja seitsemän (7)). Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **30 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajan. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana.

Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta, 51 § 67 § ja 69:ään, joissa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta ja muuttamisesta sekä 152.1 §:ään jossa säädetään kaivosviranomaisen on oikeudesta saada kaivoslain säännösten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot niiltä, joita tämän lain velvoitteet koskevat.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

12. Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella

Alue kuuluu Kuivasalmen paliskunnan alueeseen. Malminetsintätutkimukset on sovitettava alueella toimivan paliskunnan kanssa siten, ettei niistä aiheudu olennaista haittaa poronhoidolle. Kaivoslain 11 §:n 2 mom. 2 kohdan mukaan olennaisen haitan aiheuttaminen muulle elinkeinotoiminnalle on kielletty. Tässä luvassa on kyse tutkimustoiminnasta, joka on tutkimussuunnitelmassa esitettyjen toimien mukaan lyhytkestoista ja suhteellisen hetkellinen tapahtuma tutkimuskohteella. Tutkimuskalusto liikkuu hitaasti eikä ajata mahdollisia alueella olevia poroja tarpeettomasti. Luvanhaltijan tulee suunnitella tutkimustyöt riittävän pitkällä aikavälillä ja suorittaa toimet ajankohtana, jolloin niistä on kaikkein vähiten häiriötä alueella tehtävälle poronhoidolle ja paliskunnan keskeisimmille toiminta-alueille. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta, sekä muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista.

Malminetsintäluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaita ja käytettävä valmiita veräjiä kulkemiseen ja huolehdittava ettei tutkimustoiminnan seurauksena alueella hetkellisesti tapahtuva maastoliikennehäiriö lisää porojen hallitsematonta siirtymistä alueelta toiselle. Luvan haltijan tulee sopia tarvittaessa paikallisesti keinoista, joilla porojen haitallinen liikkuminen alueelta toiselle estetään.

Perustelut: Edellä mainituilla toimenpiteillä ehkäistään malminetsinnästä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Kaivosviranomaisen on arvioinut sallittujen tutkimusten mahdollista haittaa ja olennaista vaikutusta, tutkimusten luonteen ja laajuuden sekä ennakoitavissa olevien vaikutusten perusteella. Määräys perustuu Poronhoitolain (848/1990) 2§:ään ja kaivoslain (621/2011) 51 §:ään.

Hakemuksen käsittely

Jatkoaikahakemus: Sakumpu Exploration Oy	9.9.2025
Täytäntöönpanohakemus: Sakumpu Exploration Oy	9.9.2025
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	17.9.2025
Kuulutus täytäntöönpanohakemuksesta: Tukes	17.9.2025

Lausuntopyynnöt: Tukes
Jatkoaikapäätös: Tukes

17.9.2025
27.2.2026

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta sekä täytäntöönpanohakemuksesta 17.9.2025 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Kittilän kunnan ilmoituskanavilla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 24.10.2025 saakka.

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 24.10.2025. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta ja täytäntöönpanohakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Kittilän kunnalle** 17.9.2025.
Kittilän kunta on antanut lausunnon 28.11.2025 (liite 4).
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Lapin ELY-keskukselle** 17.9.2025.
Lapin ELY –keskus on antanut lausunnon 14.11.2025 (liite 5).
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Lapin maakuntamuseolle** 17.9.2025.
Lapin maakuntamuseo on antanut lausunnon 14.10.2025 (liite 6).
- 4) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Kuivasalmen paliskunnalle** 17.9.2025.
Kuivasalmen paliskunta ei ole antanut lausuntoa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta esitettiin 1 muistutus.

Henkilötietoihin sovelletaan tietosuojalakia (1050/2018) ja EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR). Hakemukseen jätetyt muistutukset ja mielipiteet liitetään hakijalle toimitettavaan, sähköisesti allekirjoitettuun päätökseen.

Hakijan selitys

Hakijalta ei ole pyydetty selitystä.

Tukesin kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksen.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia ([9/2023](#)), ympäristönsuojelulakia ([527/2014](#)), erämaalakia ([62/1991](#)), maankäyttö- ja rakennuslakia ([132/1999](#)), vesilakia ([587/2011](#)), poronhoitolakia ([848/1990](#)), säteilylakia ([592/1991](#)), ydinenergialakia ([990/1987](#)), muinaismuistolakia ([295/1963](#)), maastoliikennelakia ([1710/1995](#)), patoturvallisuuslakia ([494/2009](#)), hallintolakia ([434/2003](#)),

laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003), saamelaiskäräjä lakia (974/1995), saamen kielilakia (1086/2003), kielilakia (423/2003), lakia ulkomaalaisten yritystojen seurannasta (172/2012), lakia eräiden kiinteistönhankintojen luvanvaraisuudesta (470/2019), lakia valtion etuosto-oikeudesta eräillä alueilla (469/2019), lakia kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi (468/2019). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Mikäli malminetsintäalue rajautuu alueeseen, jolla liikkumista on rajoitettu (esim. luonnonsuojelualue), malminetsintäalueen rajan ulkopuolella tarvitaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen suostumus.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on (621/2011) 67 §:n mukaan päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksistä säädetään kaivoslain (621/2011, sekä 505/2023) 61 §, 61a § sekä 61 b §:ssä.

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten

lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (1123/2025) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Sakumpu Exploration Oy:lle (hakija)

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä

- Kittilän kunnalle,
- Lupa- ja valvontavirastolle,
- Lapin maakuntamuseolle tiedoksi,
- Kuivasalmen paliskunnalle,
- niille, jotka ovat jäljennöstä erikseen pyytäneet

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu

- maanomistajille (kirjeitse)
- asianosaisille, joita asia erityisesti koskee
- muistutuksen esittäjille
- niille, jotka ilmoitusta ovat erikseen pyytäneet

Lupaviranomainen on tiedottanut annetusta päätöksestä Lapin Kansa sanomalehdessä 27.2.2026.

Tukes toimittaa Maanmittauslaitokselle malminetsintäluvasta tiedot merkittäväksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **4295 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (797/2024).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Asian on esitellyt ylitarkastaja Antti Mikkola ja ratkaissut johtava asiantuntija Ilkka Keskitalo. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2017:0034 lupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Kittilän kunnan lausunto
Liite 5	Lapin ELY-keskuksen lausunto
Liite 6	Lapin maakuntamuseon lausunto
Liite 7	Ohje vakuuden asettamiseksi

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitetusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
- 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
- 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
- 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
- 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 310 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Torikatu 34–90, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

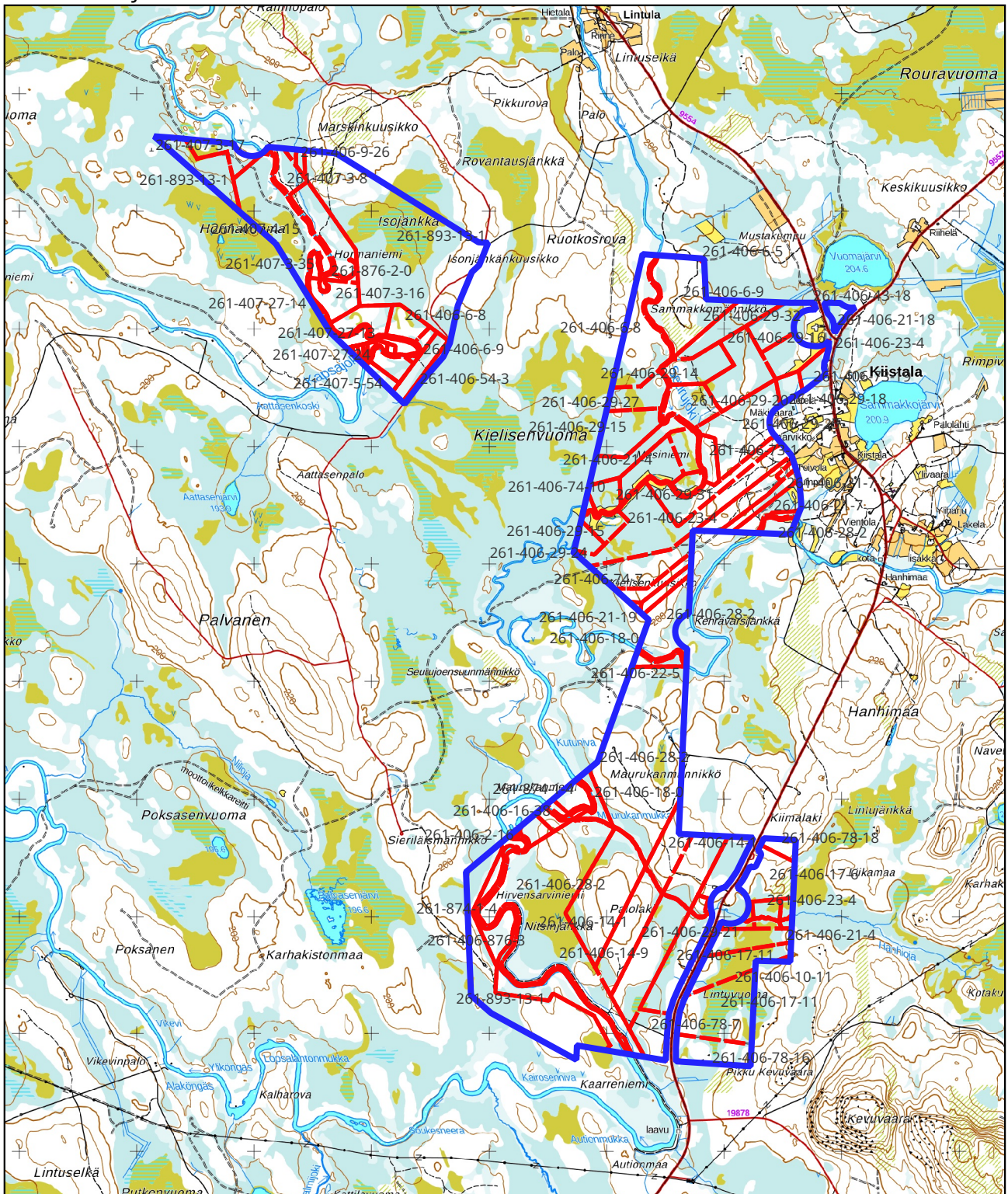
puhelin: 029 56 42800

faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kartta malminetsintä-lupa-alueesta
Mittakaava ohjeellinen

Malminetsintä-lupa-alue

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:50 000
Sakumpu Exploration Oy
Mesi
ML2017:0034

tukes
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Kiinteistötunnus	Pinta-ala (ha)
26140600220005	3,31
26140600280002	149,86
26140600290015	43,86
26140600160038	3,14
26140600170011	49,73
26140600180000	100,63
26140600060008	34,24
26140600230004	48,11
26140600140001	35,74
26140600230001	16,58
26140600060012	9,27
26140600290027	10,94
26140600170006	15,56
26140600170010	0,41
26140600290021	14,49
26140600780017	11,67
26140700030035	19,61
26140600210007	20,23
26140600290018	4,14
26140600060005	0,12
26140700050054	2,43
26140700040015	36,66
26140700270027	0,48
26140600210004	27,59
26140600730019	4,62
26187400010004	15,65
26140700270013	5,59
26140600430003	0,09
26140600290025	28,13
26140600290020	12,49
26140600740007	28,65
26140600210018	2,93
26140608760003	22,33
26140600100011	15,68
26140600830000	16,15

26140600780018	3,59
26140600160024	4,32
26140600140009	45,90
26140700270015	0,67
26140600060009	37,08
26140600290031	14,76
26140600430018	0,11
26140600290014	12,59
26140600290016	14,15
26140600290032	11,75
26140600540003	7,74
26189300130001	183,19
26187600020000	7,27
26140600290024	4,10
26140600210019	0,43
26140600020016	2,70
26140700270014	0,16
26140600090009	0,75
26140600090026	1,35
26140600730001	5,25
26140600740010	6,41
26140700030017	7,62
26140700030008	6,66
26140700030016	10,83
26140700270005	0,20
26140700270026	0,60
26140700270025	0,52
26140700270024	0,54
26140700270023	0,53
26140700270022	0,56
26140700050026	5,31
26140400460000	1,89
26140600170015	10,66
26140600780016	13,33
26140600780007	10,70
	1245,37

Pinta-ala yhteensä: **1245,37 ha**

Lupatunnus
ML2017:0034
Liite 3

[illegible]

Lausunto Sakumpu Exploration Oy:n malminetsintäluvan jatkoaikahakemuksesta, Mesi, ML2017:0034

Khall 04.11.2025 § 417
514/10.01.01/2025

Valmistelija

Maanmittausteknikko Veli-Matti Virtanen, puh. 040 581 1889

Sakumpu Exploration Oy on jättänyt Tukesille lupahakemuksen Kittilän kunnan alueelle, Kuivasalmen paliskunnan erityiselle poronhoitoalueelle kohdistuvan jatkoaikahakemuksen koskien Mesi – nimistä malminetsintälupa-aluetta. Lausunnon antamiseen on saatu Tukesilta jatkoaikaa 28.11.2025 saakka

Malminetsintäalueen kokonaispinta-ala on 1245,37 ha.

Lupahakemuksen mukaan alueella ei ole suojelualueita eikä pohjavesialueita. Alueella on monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä elinympäristöjä (Metsälaki 10 §). Kohteet ovat pienialaisia.

Alueen geologian sekä aiemmin suoritettujen tutkimusten perusteella hakija katsoo alueenolevan potentiaalinen kullan ja kuparin esiintymiselle.

Yhtiö suunnittelee seuraavia jatkotutkimuksia: Geofysikaaliset mittaukset, pohjamooreeninäytteenotto, timanttikairaus ja tutkimuskaivannot. Tutkimukset tulevat keskittymään kairaukseen ja pohjamooreeninäytteenottoon. Geofysikaalisia mittauksia sekä tutkimuskaivantoja tehdään tarvittaessa. Timanttikairausta ja pohjamooreeninäytteenottoa voidaan tehdä ympäri vuoden.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on esitetty malminetsintälupahakemuksen liitteenä.

Toiminnan ei arvioida aiheuttavan merkittäviä vaikutuksia alueen luonnonarvoille, vesistöihin, pohjaveteen, ihmiseen tai maa- tai kallioperään. Hakemusalue ei sijaitse luonnonsuojelualueella tai luokitetulla pohjavesialueella. Vähäisiä vaikutuksia maaperään ja aluskasvillisuuteen voi esiintyä kulku-urilla. Tutkimuksista voi aiheutua hetkellisiä tai paikallisia häiriöitä koneiden liikkeistä tai äänestä. Tutkimustoimintaa ei suoriteta uhanalaisen petolinnun pesintäaikana sille määrätyllä suojavyöhykkeellä.

Paliskunnan kanssa keskustellaan toiminnan mahdollisista vaikutuksista ja kuinka niitä ehkäistään.

Hakemuksen mukaan malminetsintätoiminnan lopettamisen jälkeen kalusto ja kaikki tarvikkeet yms. viedään pois kokonaisuudessaan. Vahingonkorvauksista sovitaan aina erikseen asiaosaisten kanssa. Tutkimusten loputtua varmistetaan alueen siisteys.

Kartta malminetsintälupa-alueesta esityslistan ja pöytäkirjan liitteenä, asiakirjat esityslistan oheismateriaalina.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kurula Timo

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää lausuntonaan Sakumpu Exploration Oy:n jatkoaikahakemuksesta koskien Mesi – nimistä malminetsintäaluetta ja hakemuksesta luvan täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta ilmoittaa seuraavaa:

Lupahakemus ei kohdistu Kittilän kunnan asema- eikä yleiskaava-alueille. Siten kaavoituksen kannalta hakemuksen johdosta ei ole huomautettavaa.

Alueeseen kohdistuu maastoliikennelain mukainen moottorikelkkareitti. Malminetsintä ei saa aiheuttaa haittaa moottorikelkkareitin käytölle.

Luvassa tulee edellyttää sopimaan työskentelyajankohdista ja – tavoista paliskunnan kanssa ennen malminetsintätöiden aloittamista, jotta poronhoitotyölle sekä muulle paikalliselle toiminnalle mahdollisesti aiheutuva haitta tulisi vältettyä taikka selvitettyä aina etukäteen. Malminetsintäalue tulee ennallistaa toimijan toimesta.

Malminetsinnästä ei saa olla haittaa paikalliselle asutukselle, pohjavesialueille eikä alueen poronhoidolle.

Kittilän kunta edellyttää, että kittiläläisten kuntalaisten tulee voida asioida malminetsintäyhtiön kanssa suomen kielellä.

Muilta osin Kittilän kunnalla ei ole hakemuksesta huomautettavaa.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 1 Kartta malminetsintälupahakemusalueesta Mesi, lupatunnus ML2017:0034

Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen pvm

Pöytäkirja on 10.11.2025 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, osoitteeseen <https://www.kittila.fi>.

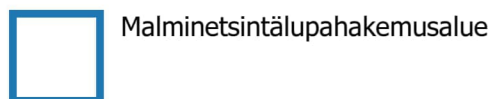
Tiedoksianto

Lähetetty tiedoksi sähköpostilla 28.11.2025.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 417

Muutoksenhakukielto

Tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaan valmistelua tai täytäntöönpanoa; työ- ja virkaehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista; tai työnjohto- ja valvontaoikeuden käyttämistä.

 Kiinteistörajat

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 17.9.2025

Malminetsintälupahakemus ML2017:0034 ”Mesi”, Sakumpu Exploration Oy, Kittilä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) lausuntoa Sakumpu Exploration Oy malminetsintälupahakemuksesta, lupanumero ML2017:0034, ja kuvatun toiminnan ympäristövaikutuksista sekä hakemuksesta luvan täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta. Tukes on pyytänyt myös tiedossa olevia paikka- ja sijaintitietoja luonnonsuojelulain 9/2023 13 luvussa mainitusta luonnonsuojelun tietojärjestelmästä. Erityisesti Tukes on pyytänyt tietoa:

- sijoittuuko malminetsintähakemusalueelle Lsl 73 §:ssä mainittuja tiedossa olevia pesäpuita. Tukes on myös pyytänyt ilmoittamaan, minkä linnun pesä on kyseessä, sen sijaintitiedot kartalla, sekä olemassa olevan tiedon koska pesä on ollut viimeksi käytössä.
- mikäli lupahakemusalueella on tiedossa olevia erityisesti suojeltavia uhanalaisia tai rauhoitettuja eläin- tai kasvilajeja, Tukes on pyytänyt toimittamaan niiden laji- ja sijaintitiedot kartalla.
- lausuntoa myös siitä, sijoittuuko malminetsintälupahakemusalueelle ELY:n päätöksellä rajattuja varmistettuja, Lsl 64 §:n mukaisesti suojeltuja luontotyyppikohteita tai 65 §:n mukaisia tiukasti suojeltuja luontotyypppejä.

Lisäksi Tukes on pyytänyt lausuntoa siitä, onko alueella Lsl 76 §:ssa tarkoitettuja huomioon otettavia uhanalaisia eliölajeja tai kaivoslain 9 § kolmannen momentin mukaisia liikennealueita. Lausuntoa on pyydetty 24.10.2025 mennessä.

Haetun malminetsintäalueen pinta-ala on 1245,37 ha ja se kohdistuu Kittilän kunnan alueelle Kiistalan kylän länsi- ja eteläpuoleisille alueille, tarkemmin Palolaen, Mäkiavaaran ja Isojängän alueille. Hakemusalue on kaksiosainen. Hakija on arvioinut alueelta olevan mahdollista löytää kultaa ja kuparia. Yhtiö hakee malminetsintäalueelle jatkoaikaa. Hakija hakee lisäksi luvan täytäntöönpanoa muutoksenhausta huolimatta.

Alueella on tarkoitus tehdä malminetsintöitä geofysiologisin mittauksin (joko maanpintamittauksina tai miehittämättömillä ilma-aluksilla), pohjamoreeninäytteenotolla käyttäen tela-alustaista iskuporakalustoa, timanttikairauksilla käyttäen tela-alustaista kairakonetta sekä tutkimuskaivannoin, jotka tehdään tela-alustaisella kaivinkoneella. Timanttikairauksessa käytetään mahdollisesti myös apukonetta sekä soijankeruu- ja vedenkierrätysyksiköitä. Apuyksinä voidaan käyttää moottorikelkkoja tai mönkijöitä. Tutkimuksissa keskitytään timanttikairauksiin ja pohjamoreeninäytteenottoon. Soilla ja kosteilla alueilla tutkimukset suoritetaan talvisin. Tutkimuskaivantoja tehdään vain sulan maan aikaan.

Lapin ELY-keskus lausuu seuraavaa

ELY-keskus muistuttaa, että malminetsintätoiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu kaivoslain lisäksi muussa lainsäädännössä kiellettyä seurausta. Lapin ELY-keskus valvoo toimialueellaan yleistä etua ympäristö- ja vesiasioissa (Laki ELY-keskuksista 3 §). Lapin ELY-keskus valvoo alueellaan luonnonsuojelulain säännösten noudattamista ja käyttää luonnonsuojelun yleisen edun puhevaltaa (luonnonsuojelulaki 9 §).

Natura 2000 -verkosto ja luonnonsuojelualueet

Hakemusalueella tai sen vaikutusalueella ei ole Natura 2000 -verkoston kohteita, perustettuja luonnonsuojelualueita tai valtioneuvoston hyväksymiä luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita.

Pohjavesialueet, pienvedet ja vesistöt (kaivoslain 11 §:n kohdat 1 ja 3)***Pohjavesialueet***

Hakemusalueella ei ole luokiteltuja pohjavesialueita. ELY-keskus muistuttaa, että toimija on aina vesilain mukaisessa vastuussa kaikesta pohjavedelle aiheutuvasta vahingosta.

Toiminnassa tulee huomioida myös mahdolliset yksityiset talousvesikaivot. Mikäli alueella tehdään kaivu- ja syväkairaustoimenpiteitä, ainakin 500 metrin etäisyydellä käytössä olevat talousvesikaivot olisi syytä ottaa tarkkailuun (vedenpinnan korkeus ja laatu). ELY-keskus muistuttaa, että toimija on aina vesilain mukaisessa vastuussa kaikesta pohjavedelle aiheutuvasta vahingosta, ja vastuu koskee myös yksityisiä talousvesikaivoja.

Lähteet

Kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella malminetsintäalueella todennäköisesti sijaitsee lähteitä ja tihkupintoja. Lapin alueen lähteistä vain osa on merkitty maastotietokantaan. Erityisesti suon ja kivennäismaan raja-alueilla sekä jokien ja purojen varsilla voi olla pohjaveden purkaumapaikkoja.

Luonnontilaisen lähteen luonnontilan vaarantaminen on vesilaissa kielletty (VL 2. luku 11 §), ellei siihen ole saatu aluehallintoviraston lupaa. Lähteisiin ja tihkupintoihin tulee jättää riittävä suojaetäisyys, vähintään 30 metriä lähteikön ja tihkupinnan reunasta ja etäisyyden määrittelyssä tulee huomioida, ettei lähteen luonnontila vaarannu. Esimerkiksi kaivutoimenpiteet lähteikön läheisyydessä voivat aiheuttaa muutoksia pohjaveden virtausolosuhteissa ja siten myös lähteikön kautta purkautuvan pohjaveden määrässä. Suojaetäisyys riippuu maastonmuodoista, lähteen koosta ja tilasta. Lähtökohtana toiminnassa on, ettei siitä saa aiheutua vaaraa pohjaveden määrälle tai laadulle. Lähteen suojavaikuteella ei tule tehdä maahan kajoavia tutkimuksia. Mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareitit tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi. Työn teettäjällä on vastuu pohjavedelle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

13.11.2025

Vesistöt

Malminetsintäalueella on kolme jokea: Seurujoki, Loukinen ja Kapsajoki sekä näiden jokien sivupuroja. Hakemuksessa ei ole kerrottu onko kairauksia suunniteltu tehtäväksi kyseisellä vesialueella eikä esitetty arvioita vesistökairauksen ympäristövaikutuksista ja niitä lieventävistä toimista. Siten ELY-keskus ei pysty lausumaan asiasta. Mikäli yhtiö suunnittelee tekevänsä kairauksia vesistöalueella, tulee vesistökairauksista pyytää Lapin ELY-keskukselta erillinen lausunto.

Vesistöihin on maahan kajoavassa toiminnassa jätettävä riittävät suojavyöhykkeet, ettei maa-aineksia tai kairaussoijaa kulkeudu vesistöihin esim. tulvan mukana ja vesistön tila sen seurauksena heikkene. Ojitetuilla aloilla on toimittava siten, että kiintoainetta tai poraussoijaa ei pääse ojia myöten kulkeutumaan vesistöihin. ELY-keskus katsoo, että vesistöjen tilan heikentymistä on pidettävä kaivoslain tarkoittamana merkittävänä muutoksena luonnonolosuhteissa, jota malminetsinnästä ei saa aiheutua. Lisäksi vesistöjen ympäristö tulisi säilyttää mahdollisimman luonnonmukaisena.

Puron uoman luonnontilan säilymisen vaarantaminen on luvanvaraista (VL 3. luku 2 §). Tämä tulee ottaa huomioon suunniteltaessa ja toteutettaessa purojen ylityksiä. Soveltuvia väliaikaisia siltoja käyttämällä voidaan välttyä puron uoman muuttamiselta, mikäli työkoneilla on ajettava purojen yli.

Suojellut ja uhanalaiset luontotypit (kaivoslain 11 §:n kohta 4)

Lupahakemusalueelta ei ole tiedossa olevia luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisia tiukasti suojeltuja luontotyyppieitä tai 64 §:n mukaisten suojeltujen luontotyyppien rajattuja kohteita. Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisten tiukasti suojeltujen serpentiiniluontotyyppien (serpentiinikalliot, -kivikot ja -soraikot) hävittäminen ja heikentäminen on kielletty riippumatta siitä, onko esiintymä merkitty Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään paikkatietoaineistoon.

Kielisenvuoman alueella on LETOT-hankkeen inventoimia, uhanalaisten lettoluontotyyppien kuvioita. Lajihavaintojen mukaan myös Isojänkän alue on todennäköisesti lettoa. Suoalueilla, etenkin pohjavesivaikutteisilla paikoilla, voi esiintyä uhanalaisia lettoja myös muualla kuin Kielisenvuoman ja Isojängän alueilla.

Ilmakuvatarkastelun mukaan jokien varsilla on todennäköisesti tulvaniittyjä ja tulvametsiä. Tulvaniityt on luokiteltu äärimmäisen uhanalaiseksi luontotyyppiksi (CR). Tulvametsät ovat Pohjois-Suomessa luokiteltu uhanalaisuudeltaan silmällä pidettäviksi (NT), mutta ne ovat luonnonsuojelulain 64 §:n mukaisia suojeltuja luontotyyppieitä. Hakemusalueella ei ole Lapin ELY-keskuksessa toistaiseksi vireillä tulvametsien rajauspäätöksiä, mutta tulvametsät tulee huomioda malminetsinnässä arvokkaina luonnonesiintyminä.

Harvinaiset tai uhanalaiset luontotypit voivat olla kaivoslain 11 § tarkoitettuja harvinaisia tai arvokkaita luonnonesiintymiä, jota ei saa olennaisesti vahingoittaa (HE 273/2009). Tutkimusojien ja -kuoppien kaivamisella sekä kesäaikaisella maastoliikenteellä on haitallisia vaikutuksia uhanalaisille letoille ja niiden lajistolle. Lumipeitteisenä aikana roudassa olevalla suolla tehtävät kairaukset eivät pääosin

13.11.2025

aiheuta niin suuria vaikutuksia, että niillä olisi merkitystä luontotyyppitasolla. Tulvaniittyjen ja tulvametsien osalta koneellisessa malminetsinnässä vesiensuojelun vuoksi jokiin jätettävillä riittävillä suojavyöhykkeillä (45 m), turvataan pääsääntöisesti myös edellä mainitut tulvaiset luontotyyppit.

Rauhoitetut, erityisesti suojeltavat ja uhanalaiset lajit (kaivoslain 11 §:n kohdat 3 ja 4)

Ajantasaiset esiintymätiedot malminetsintäalueelta tulee tarkistaa ja huomioida tutkimussuunnitelmaa laadittaessa. Lajitiedon jakelu tapahtuu nykyään Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi-sivuston kautta. Myös ympäristöhallinnon yhteisestä lajitiedon tallennusjärjestelmästä LajiGIS:stä tiedot siirretään kerran viikossa laji.fi -järjestelmään. Laji.fi:ssä on lajiaineistoja myös lukuisista muista lähteistä, esim. museoiden tietokannoista. Suurin osa lajiaineistosta on suoraan kaikkien nähtävissä Laji.fi-sivustolla, mutta sensitiivisten lajien paikkatiedot on karkeistettu esim. 1 km tai 5 km ruudun tarkkuudelle tai joissain tapauksissa salattu kokonaan. Nämä käyttörajoitetut aineistot saa käyttöönsä kirjautumalla Laji.fi-sivustolle ja tekemällä aineistopyynnön tietyltä alueelta. ELY-keskus ei enää vastaa lajitiedon luovuttamista koskeviin tietopyyntöihin.

Maahan kajoavissa malminetsintätoimissa suojeltujen lajien esiintymät on rajattava malminetsinnän vaikutusten ulkopuolelle. Suojaetäisyyksien määrittelyssä tulee ottaa huomioon, että lajia voi esiintyä pistemäistä esiintymäpaikkaa laajemmalla alueella.

Alueelta tunnetaan seuraava huomionarvoinen kasvilaji (LajiGis 10.11.2025, Lajitietokeskuksen viranomaisportaali 10.11.2025):

- Kiiltosirppisammal (*Hamatocaulis vernicosus*), rauhoitettu, silmälläpidettävä (NT)

Luonnonsuojelulain 69 §:n nojalla rauhoitetun kasvin hävittäminen on luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan kielletty. Malminetsintäluvassa tulee varmistaa, ettei toiminnalla hävitetä rauhoitettujen lajien esiintymiä. Rauhoitettujen kasvilajien suojavyöhykkeen tulee olla vähintään 20 metriä esiintymän reunasta lukien. Suojaetäisyyksien määrittelyssä tulee ottaa huomioon, että rauhoitettua lajia voi esiintyä pistemäistä esiintymäpaikkaa laajemmalla alueella. Suojavyöhykkeellä ei saa tehdä maahan kajoavia tutkimuksia.

Rauhoitetut ja luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajit

Hakemusalueelta ei toistaiseksi tunneta rauhoitettujen tai luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajeja.

Lupahakemusalueelle sijoittuvia Loukista ja Kapsajokea ja niiden sivupuroja pidetään potentiaalisina raakkuvesinä; sillä hakemusalueen lähistöltä on löydetty raakkuja. Hakemusalueen joet ja purot ovat myös todennäköisiä saukon elinympäristöjä.

Saukko on luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu ja EU:n luontodirektiivin liitteiden II ja IV (a) laji. Saukko on luokiteltu valtakunnallisesti elinvoimaiseksi (LC). Luonnonsuojelulain ja luontodirektiivin mukaan saukon lisääntymis- ja

13.11.2025

levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä (LSL 78 §). Lajille soveltuvat elinympäristöt ovat talvellakin sulana pysyvät virtavedet sekä vesistöjen rantavyöhykkeet. Saukko käyttää vesistöjen uomia lisäksi kulkureittinä.

Jokihelmisimpukka eli raakku on erittäin uhanalainen laji, joka on rauhoitettu luonnonsuojelulaissa (70 §). Rauhoitetun eläimen tahallinen tappaminen tai pyydystäminen on kiellettyä. Kiellettyä on myös mm. eläinten ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen. Raakku on tämän lisäksi erityistä suojelua tarvitseva laji (luonnonsuojelulaki 77 §) sekä Euroopan unionin tärkeänä pitämä eliölaji (LSL 79 §).

Toistaiseksi hakemusalueen puroilla ei kuitenkaan ole tehty sauikko- tai raakkukartoitusta. Alueen mahdollisia raakkuesiintymiä ei tule vaarantaa. Raakun esiintymän yli ei tule ajaa koneilla. Mikäli jokien ja purojen ylittäminen on välttämätöntä muualta kuin olemassa olevia siltoja pitkin, uoman ylityksessä tulee käyttää väliaikaista siltaa. Vaihtoehtoisesti raakkukartoituksin on varmistettava, ettei alueella esiinny raakkua. Kairaussoija ei saa päästä valumaan puroihin tai jokeen missään tilanteessa, eikä muukaan koneellinen näytteenotto ja liikkuminen saa aiheuttaa kuormitusta vesistöihin. ELY- keskus katsoo, että 45 metrin suojavyöhyke malminetsintätoimissa riittää turvaamaan joki- ja puroekosysteemit.

ELY-keskus pitää epätodennäköisenä, että talviaikainen syväkairaus heikentäisi mahdollisia viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Tieto viitasammakon talvehtimiselinympäristöistä Lapissa on hyvin puutteellista.

Linnut

Hakemusalueen vaikutusalueella on lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitetun, luonnonsuojelulain 73 § nojalla rauhoitetun suuren petolinnun pesäreviiri. Luonnonsuojelulain 70 § ja lintudirektiivin 5 artiklan mukaan lajien tahallinen häiritseminen erityisesti lisääntymis- tai jälkeläisten kasvatusaikana tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty. Rajoitus ei edellytä todistetusti alkanutta pesintää, vaan säännöllisesti käytetty pesä on lain suojaama. Rauhoitusaika on 15.4.–15.9. Tarkemmat tiedot salassa pidettävästä lajista on annettu erillisessä liitteessä.

ELY-keskus muistuttaa, että suurin osa Suomen pesimälinnuista on luonnonsuojelulailla rauhoitettuja. Rauhoitettua eläinlajia ei saa tahallisesti tappaa tai häiritä. Erityisen tärkeää häirinnän välttäminen on lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla (LSL 70 §). ELY-keskuksen näkemyksen mukaan koneellinen, melua tuottava malminetsintä aiheuttaa häiriötä linnuille. Myös EU-tuomioistuimen linjauksen mukaan (Viron kesähakkuupäätös, C-784/23) tällainen toiminta metsäelinympäristöissä, joissa pesii luonnontilaisia lintulajeja, voi rikkoa lintudirektiivin (2009/147/EY) 5 artiklan häirintäkieltoa. Koneellinen malminetsintä pesimäaikana voi aiheuttaa merkittävää häirintää, pesien tuhoutumista ja yksilöiden tappamista, mikä voi johtaa EU-lainsäädännön rikkomiseen. Siten koneellinen malminetsintä tulee tehdä lintujen lisääntymisajan ulkopuolella.

13.11.2025

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma (kaivoslain 13 §)

Korkein hallinto-oikeus on 15.8.2024 antamassaan päätöksessä KHO:2024:97 todennut, että maan pinnalle nouseva hienojakoinen kiviaines eli kairaussoija on kaivoslain 13 §:ssä tarkoitettua kaivannaisjätettä. Päätöksessään KHO on myös todennut, että kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman laatimisvelvollisuudesta ei ole säädetty poikkeusta esimerkiksi kaivannaisjätteen vähäisen määrän perusteella.

Esitetty suunnitelma on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan puutteellinen eikä se täytä kaikilta osain kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman sisältövaatimuksia (kaivoslain 13 § ja VNA 391/2012). Suunnitelmassa tulee esittää seuraavat tiedot:

- Malminetsinnästä syntyvä maa- ja kiviainesjäte, sen määrä ja ominaisuudet (tarvittaessa kaatopaikkakelpoisuuden selvittäminen)
- Tiedot alueen ympäristöstä
- Tiedot tutkimusten vaikutuksista ympäristöön
 - Kasvillisuuden peittovaikutukset
 - Vesistövaikutukset
 - Maaperän pilaantuminen
- Tiedot ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tehtävistä toimista
- Tiedot toiminnan tarkkailusta ja toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimista
- Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely
- Tiedot maa- ja kiviainesjätteen merkittävistä ympäristövaikutuksista

Lisäksi jätehuoltosuunnitelmaan tulee sisällyttää toiminnassa mahdollisesti käytettävien kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteet. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä ja osoitettava kaivannaisjätteen ominaisuudet myös tältä osin, jotta jäte voidaan toimittaa oikeaan vastaanottopaikkaan. Hakemusalue sijaitsee Kittilän arseeniprovinssin alueella. Suunnitelmassa ei ole esitetty miten mahdollisen poiskuljetettavan kairaussoijan kaatopaikkakelpoisuus selvitetään.

Ympäristönsuojelulain mukaiset asiat (kaivoslain 11 §:n kohta 1)

Mikäli malminetsinnässä ilmenee öljyvahingon uhka, jota toiminnanharjoittaja ei saa itse torjuttua/hoidettua, tulee siitä tehdä välittömästi ilmoitus hätäkeskukseen.

Hakemusalueelle sijoittuu Levi-Pokka moottorikelkkareitti, joka tulee huomioida malminetsinnässä. Mikäli malminetsinnässä on tarpeen ylittää reitti, käyttää reittiä liikkumiseen muulla kuin moottorikelkalla tai tehdä tutkimuksia reitillä, tulee olla yhteydessä reitin ylläpitäjään. Reittiin tulee jättää riittävä suojaetäisyys kairauksissa.

Hakemusalueella on ulkoilureitti (Kapsajoen melontareitti), joka tulee huomioida malminetsinnässä. Malminetsintä ei saa aiheuttaa vaaraa yleiselle turvallisuudelle.

Veden ottaminen

ELY-keskus ei ole vesitalousasioissa lupaviranomainen vaan se toimii valtion valvontaviranomaisena ja ottaa muun muassa kantaa vesitaloushankkeiden luvanvaraisuuteen tai oikeuden tarpeeseen. Vesilain mukaisen luvan tai oikeuden

13.11.2025

tarvetta tarkastellaan aina paikka-/tapauskohtaisesti. Vesilain mukainen luvan-/oikeudentarve ratkaistaan lupamenettelyssä. Aluehallintovirasto lupaviranomaisena tai ELY-keskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen vesilain valvontaviranomaisina eivät voi antaa yksittäisen hankkeen luvanvaraisuudesta sellaista ennakkotietoa, joka sitoisi lupaviranomaista lupamenettelyssä.

Ilmoitus veden ottamisesta: veden ottaminen vaatii vesilain (587/2011) 2 luvun 15 §:n mukaisesti pinta- ja pohjaveden ottamista koskevan ilmoituksen ELY –keskukselle, jos otettava vesimäärä ylittää 100 m³/vrk, eikä ottaminen edellytä vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n mukaan lupaa.

Oikeus ottaa vettä toisen alueelta: ELY-keskus kiinnittää huomiota vesilain 4 luvun säännöksiin, joiden mukaan, jos pinta- tai pohjavettä otetaan toisen alueelta muuhun kuin tavanomaiseen kiinteistökohtaiseen käyttöön, saattaa olla tarpeen hakea aluehallintovirastolta oikeutta veden ottamiseen toisen alueelta (vesilaki 4 luku 3 § ja 4 §). ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vedenkäyttö malminetsinnässä, esimerkiksi kairaus- tai lumetusvetenä, ei lähtökohtaisesti ole rinnastettavissa vesilaissa tarkoitettuun tavanomaiseen kiinteistökohtaiseen vedenkäyttöön.

ELY-keskus antaa tarvittaessa lausunnon siitä, tuleeko hankkeelle hakea vesilain mukaista lupaa tai oikeutta aluehallintovirastosta.

ELY-keskus edellyttää, että kairausvedenottoa ei tehdä pienitilavuuksisista luonnonvesistöistä (vesilaki 2. luku 11 §, 3. luku 2 §).

Maisemaan kohdistuvat vaikutukset

Malminetsintäalue ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella, eikä alueella ole valtakunnallisesti arvokkaita tuuli- ja rantakerrostumia, moreenimuodostumia, kallioalueita eikä kivikoita.

Esitetyt tutkimukset eivät aiheuta kaivoslain 11 §:n kohdassa 5 tarkoitettua merkittävää maisemallista haittaa.

Liikennealueet

Alueella ei ole kaivoslain 9 § neljännen momentin mukaisia liikennealueita. Hakemusalue ei ulotu alle 30 m:n etäisyydelle alueen yleisten teiden tiealueita.

ELY-keskus esittää lupamääräyksissä huomioitavaksi

Veden ottaminen vaatii pinta- ja pohjaveden ottamista koskevan ilmoituksen ELY-keskukselle, jos otettava vesimäärä ylittää 100 m³/vrk, eikä ottaminen edellytä vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n mukaan lupaa (vesilaki 2. luku 15 §).

Jos pinta- tai pohjavettä otetaan toisen alueelta muuhun kuin tavanomaiseen kiinteistökohtaiseen käyttöön, saattaa olla tarpeen hakea aluehallintovirastolta oikeutta veden ottamiseen toisen alueelta (vesilaki 4. luku 3 § ja 4 §). ELY-keskus antaa

13.11.2025

tarvittaessa lausunnon siitä, tuleeko hankkeelle hakea vesilain mukaista oikeutta aluehallintovirastosta.

Lähteistä ei saa ottaa kairausvettä ja niihin tulee pitää kaikessa maahan kajoavassa toiminnassa suojaetäisyyttä vähintään 30 metriä lähteikön reunasta lukien (VL 2. luku 11 §, kaivoslaki 11 § kohdat 3 ja 4).

Kairausvedenottoa ei saa tehdä muistakaan pienitilavuuksisista luonnonvesistöistä (VL 2. luku 11 §, 3. luku 2 §, kaivoslaki 11 § kohdat 3 ja 4).

Purojen ylityksissä tulee huomioida, että puron uoman luonnontilan säilymisen vaarantaminen edellyttää lupaa (vesilaki 3. luku 2 §, kaivoslaki 11 § kohta 3).

Kairaussoija ei saa päästä valumaan puroihin ja muihin vesistöihin missään tilanteessa, eikä muukaan koneellinen tutkimustoiminta ja liikkuminen saa aiheuttaa kuormitusta vesistöihin (kaivoslaki 11 § kohta 3).

Tiukasti suojeltujen serpentiiniluontotyyppien (serpentiinikalliot, -kivikot ja -soraikot) alueella ei tule tehdä maahan kajoavaa näytteenottoa tai muuta maa- ja kallioperää tai kasvillisuutta vaurioittavaa tutkimustoimintaa (ml. kivivasaralla tehtävä näytteenotto), eikä harjoittaa kesäaikaista maastoliikennettä (LSL 65 §, kaivoslaki 11 §, kohta 4).

Rauhoitettujen lajien esiintymiä ei saa heikentää. Luontodirektiivin liitteen IV tiukasti suojeltujen ja kansallisesti rauhoitettujen kasvilajien suojavyöhyke on 20 metriä esiintymän reunasta lukien. Suojavyöhykkeellä ei saa tehdä maahan kajoavia tutkimuksia.

Myös ei-rauhoitettujen uhanalaisten lajien ja luontotyyppien sekä suojeltujen luontotyyppien olennainen vahingoittaminen on kielletty (kaivoslaki 11 §, kohta 4). Yhtiön tulee huomioida myös nämä luonnonesiintymät tutkimuksia suunnitellessaan.

Suuren petolinnun pesintäaikana (15.4.-15.9.) sen pesien suojavyöhykkeellä (1100 m) ei tule tehdä koneellista tutkimustoimintaa eikä liikkua ajoneuvoilla.

Malminetsintätoiminnan kairausjäljet, koemontut ja liikkumisen aiheuttamat jäljet malminetsintäalueella tulee saattaa mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan etsintätoiminnan päättyessä alueella. Kairauksen jälkeen tulee varmistaa, ettei kairanrei'istä nouse pohjavettä maanpinnalle. Tarvittaessa kairanreiät on tulpattava. Kairauksissa mahdollisesti maahan jätettävät maaputket on katkaistava läheltä maan pintaa.

Muuta

Lapin ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimuksen tekemiseksi on välttämätöntä.

Maastoliikennelain 5 §:n mukaan käytettäessä maastossa moottorikäyttöistä ajoneuvoa on vältettävä vahingon ja haitan aiheuttamista luonnolle ja muulle ympäristölle. Maastoajoneuvoilla liikkumisen tulisi pääsääntöisesti tapahtua olemassa olevilla yksityisteillä, metsäteillä ja jäädytetyillä talviteillä. Moottoriajoneuvoilla liikkumista tulee

13.11.2025

välttää luonnontilaisilla soilla sulanmaan aikana. Maastoliikennelain 4 §:n mukaan maastoliikennelupaa ei tarvita malminetsintäalueella eikä 30 metrin etäisyydellä sen rajasta

ELY-keskus suosittelee kairauksessa käytettävän myös pohjavesialueen ulkopuolella suljettua veden kiertoa ja soijan talteenottoa.

ELY-keskus suosittelee, että maahan kajoavat toimenpiteet tehdään suoalueilla maan ollessa roudassa ja lumipeitteinen.

ELY-keskus suosittelee, että koneellinen malminetsintä ajoitetaan lintujen pesimäajan ulkopuolelle.

Alue kuuluu Kuivasalmen paliskunnan poronhoitoalueelle, joka on erityistä poronhoidon aluetta (poronhoitolaki 2 §). ELY-keskus toteaa, että alueella toimittaessa on huolehdittava siitä, ettei poronhoidolle aiheudu huomattavaa haittaa. Poronhoidon kannalta tärkeät laidunalueet, porojen talvikierro ja etenkin vaadinten vasomisalueet tulee ottaa huomioon töitä suunniteltaessa ja maastossa toimittaessa.

Tämä lausunto on välitettävä myös kaikkien maastotyötä tekevien tietoon.

Lausunto hakemuksesta täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta

Lähtökohtaisesti malminetsintäluvan mukaisiin toimenpiteisiin ei tule ryhtyä ennen kuin lupa on lainvoimainen (kaivoslaki 168 § 1 mom.).

Täytäntöönpanomääräyksen edellytyksenä on, että täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja hakija asettaa kaivosviranomaisen määräämän vakuuden niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa (kaivoslaki 169 § 2 mom.). Täytäntöönpanomääräyksen nojalla voidaan sallia vain sellaiset toimenpiteet, joiden suorittamisen jälkeen olot on mahdollista palauttaa aiempaa vastaaviksi (HE 273/2009).

ELY-keskus katsoo, että malminetsintätöiden käynnistäminen täytäntöönpanomääräyksen nojalla on mahdollista ainoastaan, mikäli ELY-keskuksen tässä lausunnossa lupamääräyksissä huomioitaviksi esittämät asiat on malminetsintäluvassa huomioitu.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Merkintä sähköisestä allekirjoituksesta on dokumentin viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ylitarkastaja Piippa Wäli ja ratkaissut luontoympäristöyksikön päällikkö Jari Pasanen. ELY-keskuksen yhteyshenkilönä toimii lausunnon esittelijä.

13.11.2025

LAPELY/3663/2021

Metsähallitus/Kiinteistökehitys, kirjaamo

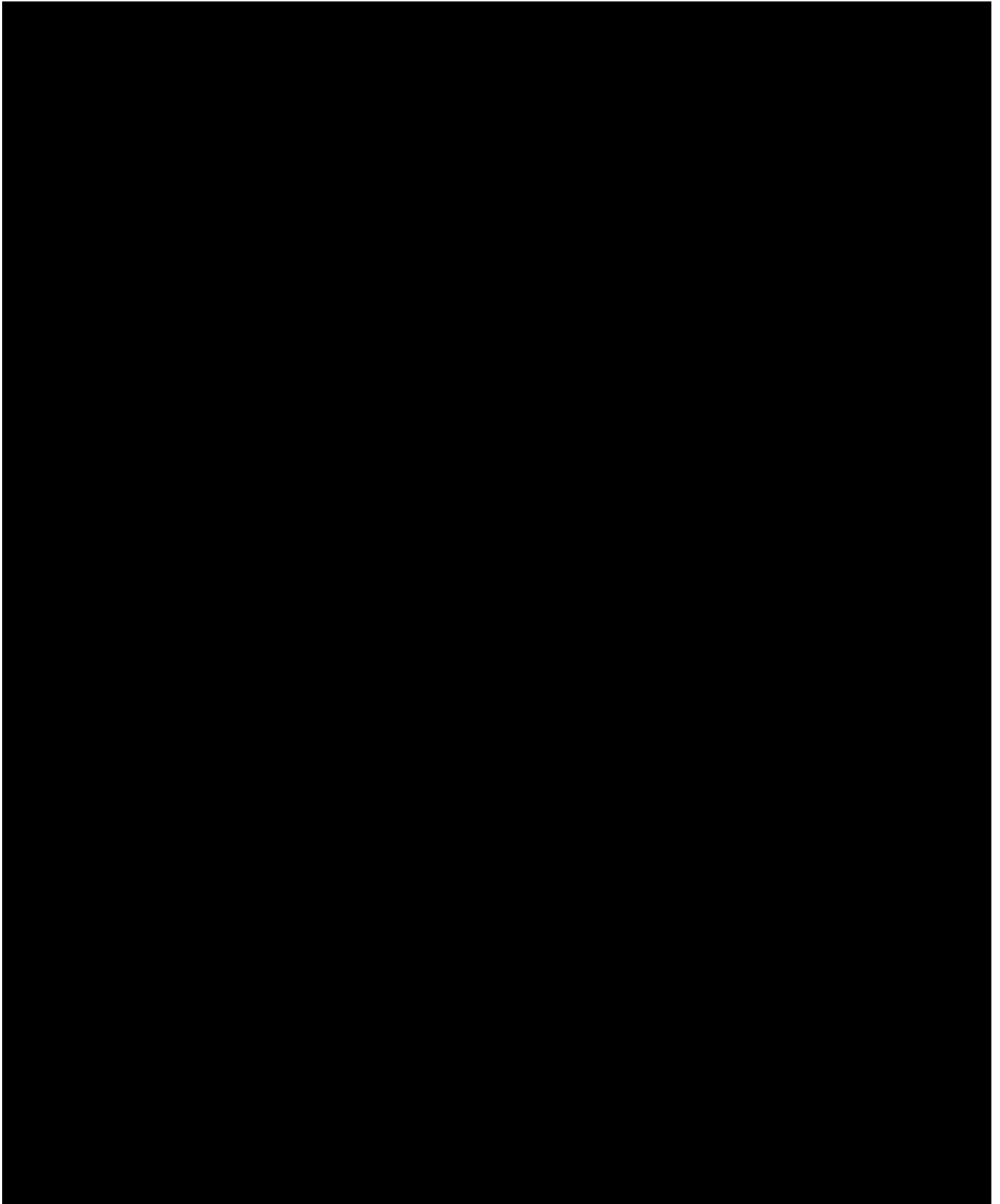
Tämä asiakirja LAPELY/3663/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/3663/2021 har godkänts elektroniskt

Wäli Piippa 13.11.2025 16:20

Pasanen Jari 13.11.2025 15:26

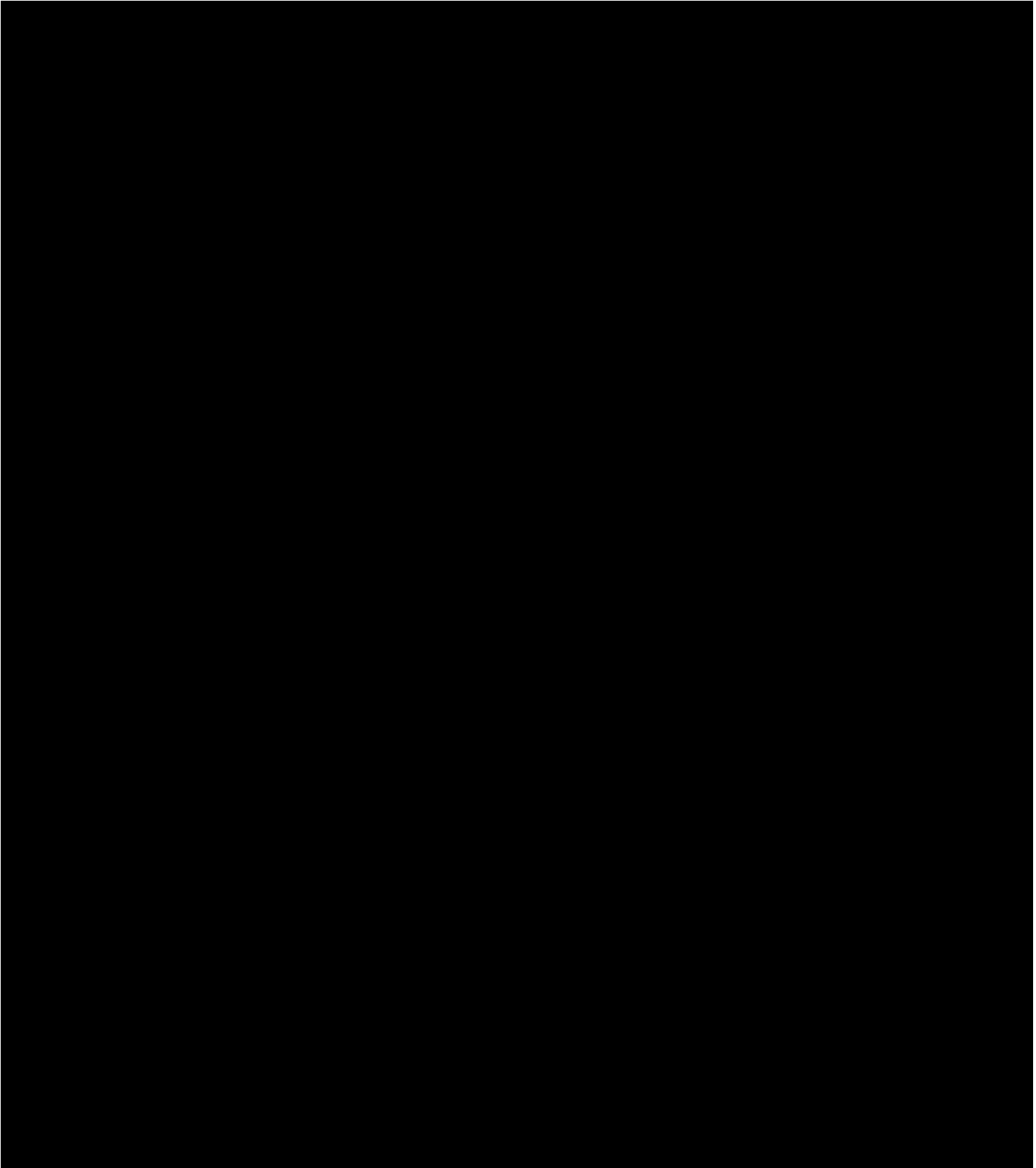

SALASSA PIDETTÄVÄ
(julkisuuslaki 24.1 § 14
kohta)

10.11.2025

SALASSA PIDETTÄVÄ
(julkisuuslaki 24.1 § 14
kohta)

Tämä asiakirja LAPELY/3663/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/3663/2021 har godkänts elektroniskt

Wäli Piippa 13.11.2025 16:19

Pasanen Jari 13.11.2025 15:26

Lausunto

ROIDno-2021-3258

14.10.2025

Viite: Lausuntopyyntö 17.9.2025

Asia: KITTILÄ – ML2017:0034

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37§ nojalla Lapin maakuntamuseolta lausuntoa Kittilän kunnan alueeseen kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta ML2017:0034. Lupahakemuksen kopio on toimitettu lausuntopyynnön yhteydessä Lapin maakuntamuseolle. Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta Kittilän kunnan alueesta vastaavana museolain (314/2019) mukaisena alueellisena vastuumuseona museolain 7§ 1 momentin 2 kohdan mukaisen kulttuuriympäristötehtävänsä puitteissa.

Aiottu malminetsintäalue (2 osassa) sijaitsee Kittilän kunnan alueella noin 19 km Sirkan (Levi) keskustaajamasta itään käsittäen 1245,37 ha:n alan. Alueelta ei tunneta arkeologisia kohteita. Alueeseen ei tiettävästi ole kohdistunut arkeologisia selvityksiä viimeisen 10 vuoden aikana.

Malminetsinnässä käytetyt menetelmät kuten näytteenotot ja kairaukset muodostavat alueella mahdollisesti sijaitseville tuntemattomille arkeologisille kohteille verrattain pienen riskin. Hakemuksessa mainitaan kuitenkin myös koeurien käyttö. Kaivinkoneella tehtävä koeuritus ja/tai -montutus on kaivoavuudeltaan luokkaa, joka muodostaa arkeologiselle kulttuuriperinnölle merkittävän riskin. Näin ollen, mikäli lausunnon karttaliitteeseen merkityillä alueilla aiotaan suorittaa kaivinkoneella tehtävää uritusta ja/tai montutusta, tulee suunnitelmista niiden tarkennuttua pyytää uusi lausunto Lapin maakuntamuseolta. Tuolloin määritetään arkeologisten selvitysten tarve ja laajuus.

Lapin maakuntamuseo muistuttaa, että muinaismuistolain (295/1963) 1§ mukaisesti, on muinaisjäännökseen kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla

myönnettyä lupaa kielletty. Näin ollen muinaismuistolain 14§ mukaisesti, jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ kohteen luona keskeytettävä välittömästi ja löydöstä on viipymättä tehtävä ilmoitus alueellisen vastuumuseon (Lapin maakuntamuseo) arkeologille. Niin ikään muinaismuistolain 16§ mukaisesti, jos alueelta löydetään muinaisesineeksi epäilty esine, tai sellaisen katkelma, on kaivu paikalla lopetettava välittömästi ja otettava viipymättä yhteys alueellisen vastuumuseon arkeologiin.

Kaivoslain 51§ 7 kohtaan viitaten, siinä tapauksessa, että malminetsintälupa myönnetään, tulee ennen maastotöiden aloittamista esitettävä tutkimussuunnitelma toimittaa tiedoksi Rovaniemen kaupungin kirjaamoon (kirjaamo@rovaniemi.fi) Lapin maakuntamuseolle osoitettuna, jotta Lapin maakuntamuseo voi tarvittaessa ottaa suunnitelmaan kantaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Lausunnon karttaliitteissä esitetyt aluerajaukset ovat pyynnöstä saatavilla Lapin maakuntamuseon arkeologilta paikkatietoaineistona.

Rovaniemi 14. lokakuu 2025

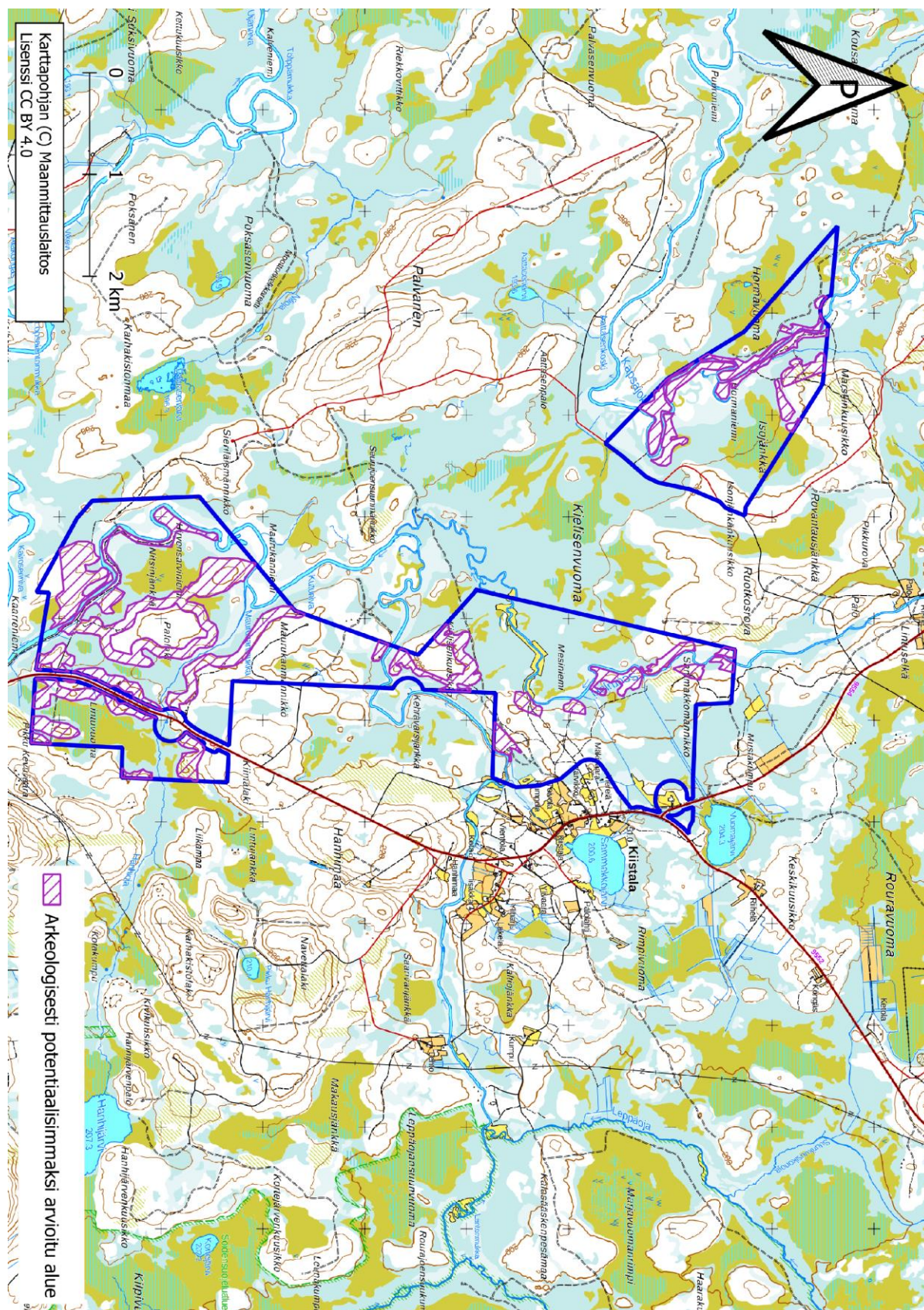
Jari-Matti Kuusela
Arkeologi, FT, dos.

Jakelu: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Sakumpu Exploitation Oy
Lapin ELY-keskus
Museovirasto

LAPIN MAAKUNTAMUSEO
THE REGIONAL MUSEUM OF LAPLAND

Karttaliite

Lapin maakuntamuseo • Arktikum • Pohjoisranta 4 • 96200 Rovaniemi

Puhelin (016) 322 8589 • Sähköposti: etunimi.sukunimi@rovaniemi.fi

KAIVOSLAIN (621/2011) MUKAINEN VAKUUS

Kaivoslain 10 luvun 107 §:n mukaan malminetsintäluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Tukes määrää malminetsintäluville asetettavaksi lupakohtaisen vakuuden. Vakuus tulee asettaa pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Talletus tulee tehdä pankkiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksi. Pankin tai tilin omistajan tulee toimittaa tilivarojen panttausilmoitus avatusta vakuustilistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (os. PL 66, 00521 Helsinki) sekä antaa sitoumus, jolla se luopuu kuittausoikeudesta kyseiseen tiliin. Vakuustili ei saa olla määräaikainen.

Tilivarojen panttausilmoituksen allekirjoittaa pankin edustaja sekä pantattavan tilin omistaja, eli luvan saajayhtiön kaupparekisteriotteessa mainittu henkilö(t), joilla on nimenkirjoitusoikeus.

Vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi.

Tukesille vakuutta varten toimitettavat asiakirjat:

- Pankin tilivarojen panttausilmoitus (alkuperäinen kappale allekirjoituksin)
- Pantinantajan kaupparekisteriote

Asiakirjat tulee toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle osoitteeseen PL 66 (Opastinsilta 12B), 00521 Helsinki.